

9.1.2018

Asettamis päätös: Julkisen hallinnon tiedonhallintalain valmistelu

Asettaminen Valtiovarainministeriö asettaa julkisen hallinnon tiedonhallintalakia valmistelevalle tiimille sekä sen työtä tukevan ohjausryhmän.

Taustaa

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman mukaan julkinen hallinto siirtyy kysymään samaa tietoa kansalaisilta ja yrityksiltä vain kerran. Hallitusohjelman vuosille 2017–2019 mukaan vahvistetaan kansalaisten oikeutta valvoa ja päättää itseään koskevien tietojen käytöstä, samalla varmistetaan tietojen sujuva siirtyminen viranomaisten välillä. Hallituksen toimintasuunnitelman (28.4.2017) mukaan Digitalisoidaan julkiset palvelut - kärkihankkeen päätoimenpiteisiin kuuluu uuden tiedonhallintalain valmistelu.

Valtiovarainministeriö asetti 17.11.2016 julkisen hallinnon tiedonhallinnan sääntelyn kehittämistä selvittävän työryhmän. Työryhmän toimikausi oli 17.11.2016–15.9.2017. Työryhmä selvitti julkisen hallinnon tiedonhallinnan lainsäädännön kehittämistarpeita ja julkaisi kehittämissuunnitelmia koskevan raporttinsa (Valtiovarainministeriön julkaisuja 37/2017).

Työryhmä näki kehittämissuunnitelmia koskevässä raportissaan tarpeellisenä, että tiedonhallinnan sääntelyn kehittämiseksi ryhdyttäisiin valmistelemaan yleislakia julkisen hallinnon tiedonhallinnasta.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen toimintasuunnitelman vuosille 2017–2019 mukaan hallituksen esitys tiedonhallintalaksi annetaan keuhällä 2018 ja laki tulisi voimaan 1.1.2019.

Tehtävät

Valmistelutiimin tehtävänä on valmistella hallituksen esitys uudeksi julkisen hallinnon tiedonhallintalaksi. Valmistelutyö tehdään tiedonhallinnan lainsäädännön kehittämistä selvittäneen työryhmän raportin perusteella siten, että tiedonhallintalain on säännökset, jotka kattavat koko tiedon elinkaaren ainakin seuraavien kohteiden osalta:

- Tiedonhallinnan suunnitteluvollisuus;
- Julkisen hallinnon tietoturvasuunnitelmien vaatimukset;
- Asian- ja palvelunhallinnan rekisteröinnin perusteet mukaan lukien yleisen asiatusunnuksen käyttö;
- Perustietovarantojen hyödyntämisen yleiset perusteet;

- Viranomaisten tietojärjestelmien välillä tapahtuvan tiedonvaihdon tehostamiseksi tekniset ja toiminnalliset edellytykset rajapintojen avaamiseksi ja yhteentoimivuuden edistämiseksi;
- Julkisen hallinnon tietoaineistojen hyödyntäminen tieteelliseen ja historialliseen tutkimukseen;
- Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi;
- Julkisen hallinnon tiedonhallinnan ohjauksen ja tuen perusteet.

Tavoitteena on keskittää julkisen hallinnon tiedonhallintaa koskevat säännökset yhteen yleislakiin. Tässä tarkoituksessa valmistelun lähtökohtana on, että julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annettu laki (634/2011) ja arkistolaki (831/1994) kumottaisiin uudistetuilla säännöksillä sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) ja sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) tiedonhallintaa koskevat säännökset siirrettäisiin uudistettuna uuteen tiedonhallintalakiin. Lisäksi arvioidaan hyvää tiedonhallintatapaa koskevan asetuksentasoisen sääntelyn tarve.

Valmistelussa on huomioitava perustuslakivaliokunnan kannanotto (PeVL 38/2016 vp), jonka mukaan henkilötietojen suojaan liittyvät sääntelyn kattavuuden sekä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset voidaan joiltain osin täyttää myös asianmukaisesti laaditulla yleisellä Euroopan unionin asetuksella tai kansalliseen oikeuteen sisältyvällä yleislailla.

Valmistelussa on myös otettava huomioon eduskunnan hallintovaliokunnan kannanotto (HaVL 41/2014 vp), jonka mukaan valiokunta pitää kannatettavana, että oikeusministeriön, valtiovarainministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön yhteistyönä selvitetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999), tietohallintolain ja arkistolain (831/1994) muutostarpeet ja arvioidaan kokonaisuudistuksen tarpeellisuus. Tietohallintolakiin sisältyviä asetuksenantovaltuuksia on valiokunnan mielestä syytä arvioida osana tiedonhallinnan sääntelyn kokonaisuudistusta. Lainsäädäntöä uudistettaessa on huomioitava myös turvallisuuskriittisten toimialojen erityistarpeet.

Lisäksi säädösvalmistelussa tulee mahdollisuuksien mukaan huomioida Yhteisen tiedon hallinnan -hankkeessa valmisteltavien koodistopalvelun ja sanastotietovarannon sekä opetus- ja kulttuuriministeriössä valmisteluilla olevan sähköisen arkistopalvelun sääntelytarpeet.

Organisointi

Valtiovarainministeriö asettaa tiedonhallintalain valmistelemiseksi valmistelutiimin ajalle 10.1.2018 - 31.9.2018. Valmistelutiimiin kuuluvat:

lainsäädäntöneuvos, yksikön päällikkö Sami Kivivasara, valtiovarainministeriö

lainsäädäntöneuvos Eeva Lantto, valtiovarainministeriö

lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari, valtiovarainministeriö

neuvotteleva virkamies Tomi Voutilainen, valtiovarainministeriö

neuvotteleva virkamies Tommi Oikarinen, valtiovarainministeriö

neuvotteleva virkamies Riitta Autere, valtiovarainministeriö

lainsäädäntöneuvos Virpi Korhonen, oikeusministeriö
hallitusneuvos Immo Aakkula, opetus- ja kulttuuriministeriö
erityisasiantuntija Tuula Seppo, Kuntaliitto ry

Valmistelutiimi voi käyttää asiantuntijoita valmistelun tukena. Valmistelutiimin on kuultava eri sidosryhmiä valmistelun aikana säännösluonnoksista.

Valtiovarainministeriö asettaa julkisen hallinnon tiedonhallintalain valmistelun tueksi ohjausryhmän ajalle 10.1.2018 - 31.9.2018. Ohjausryhmään kuuluvat:

Alivaltiosihteeri Päivi Nerg, valtiovarainministeriö
ylijohtaja Sami Manninen, oikeusministeriö
lainsäädäntöneuvos Eerikki Nurmi, opetus- ja kulttuuriministeriö
johtava lakimies Ida Sulin, Suomen Kuntaliitto ry

Kunta- ja uudistusministeri

Anu Vehviläinen

Ylijohtaja

Anna-Maija Karjalainen

Jakelu

Valmistelutiimin ja ohjausryhmän jäsenet

Tiedoksi

Valtiovarainministeri Petteri Orpo
Valtiosihteeri, kansliapäällikkönä Martti Hetemäki
Alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti
Hallinto- ja kehitysjohtaja Helena Tarkka